

Giải pháp phát triển kinh tế gắn với an ninh trật tự tại Khu công nghiệp Khai Quang, TP. Vĩnh Yên, Vĩnh Phúc

KHÔNG VĂN KẾT*
NGUYỄN MẠNH HÙNG**

Khu công nghiệp (KCN) Khai Quang thành lập từ năm 2003, được nâng cấp từ cụm công nghiệp có diện tích 52 ha với 13 doanh nghiệp ban đầu. Sau 5 lần mở rộng, hiện nay, KCN Khai Quang có tổng diện tích 216,14 ha do Công ty Cổ phần Phát triển hạ tầng Vĩnh Phúc làm chủ đầu tư. Từ khi thành lập đến nay KCN Khai Quang vừa phát triển kinh tế, vừa đảm bảo an ninh trật tự đóng góp đáng kể vào sự ổn định và phát triển của địa phương. Tuy nhiên, quá trình này vẫn cho thấy nhiều hạn chế, thiếu sót cần có những giải pháp khắc phục.

THỰC TRẠNG

Tình hình phát triển kinh tế của KCN Khai Quang Kết quả thu hút đầu tư vào KCN Khai Quang

Bảng 1 cho thấy, năm 2019, KCN Khai Quang có tổng số dự án là 87 dự án, trong đó 75 dự án đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) với số vốn đầu tư đăng ký là 744,99 tỷ đồng và 12 dự án đầu tư trong nước (DDI) với vốn đầu tư đăng ký là 1.179,13 triệu USD. Năm 2020 tổng số dự án là 88; trong đó: 76 dự án FDI với số vốn đăng ký là 1.215,18 triệu USD; 12 dự án DDI với số vốn đầu tư là 820,6 tỷ đồng. Năm 2021, tổng số dự án cấp mới là 5 dự án FDI với số vốn đầu tư là 23,6 triệu USD. Như vậy, mặc dù nền kinh tế thế giới và trong nước bị ảnh hưởng nặng nề bởi dịch bệnh Covid-19, nhưng KCN Khai Quang vẫn thu hút lượng vốn lớn từ các nhà đầu tư trong nước và đặc biệt là nhà đầu tư nước ngoài. Đây là nỗ lực rất lớn của chủ đầu tư KCN Khai Quang cùng với sự giúp đỡ, tạo điều kiện, phối

kết hợp của Ban Quản lý các KCN và chính quyền địa phương các cấp.

Hiệu quả hoạt động của KCN Khai Quang

Bảng 2 cho thấy, kết quả hoạt động sản xuất, kinh doanh của KCN Khai Quang giai đoạn 2019-2021 có sự biến động như sau:

- *Doanh thu*: Năm 2020 là 2.358,35 triệu USD, tăng 123,03 triệu USD, tương ứng 5,5% so với năm 2019. Đến năm 2021, chỉ tiêu này tăng mạnh lên mức 302,4 triệu USD, tương ứng 12,82% so với năm 2020, đạt 2.660,75 triệu USD. Như vậy, mặc dù bị ảnh hưởng nặng nề của dịch bệnh Covid-19, nhưng doanh thu của KCN Khai Quang vẫn tăng trưởng vượt bậc. Điều này cho thấy sự nỗ lực không ngừng của KCN Khai Quang

BẢNG 1: KẾT QUẢ THU HÚT ĐẦU TƯ VÀO KCN KHAI QUANG

Năm	Tổng số dự án	Trong đó			
		FDI		DDI	
		Số dự án	Vốn đầu tư (Triệu USD)	Số dự án	Vốn đầu tư (Tỷ đồng)
2019	87	75	1.179,13	12	744,99
2020	88	76	1.215,18	12	820,6
2021	93	81	1238,24	12	820,6

Nguồn: Ban Quản lý các KCN tỉnh Vĩnh Phúc

* ThS., ** TS., Trường Đại học Công nghệ Giao thông Vận tải

**BẢNG 2: KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG KINH DOANH CỦA KCN KHAI QUANG
GIAI ĐOẠN 2019-2021**

Chỉ tiêu	ĐVT	2019	2020	2021	2020/2019		2021/2020	
					Số tiền	Tỷ lệ (%)	Số tiền	Tỷ lệ (%)
Doanh thu	Triệu USD	2.235,32	2.358,35	2.660,75	123,03	105,5	302,4	112,82
Giá trị xuất khẩu	Triệu USD	1.578,34	1.711,02	1.927,95	132,68	108,4	216,93	112,68
Nộp NSNN	Tỷ đồng	1.333,91	1.331,44	1.330,17	-2,47	99,81	-1,27	99,9
Lao động	Người	41.154	42.383	41.228	1.229	102,99	-1.155	97,27
Giá trị nhập khẩu	Triệu USD	1.041,98	1.438,03	1.402,39	396,05	138	-35,64	97,52

Nguồn: Ban Quản lý các KCN Tỉnh Vinh Phúc

và chiến lược hoạt động của KCN Khai Quang là hiệu quả.

- *Giá trị xuất khẩu:* Năm 2020, giá trị xuất khẩu của KCN Khai Quang là 1.711,02 triệu USD, tăng 8,4% so với năm 2019. Đến năm 2021, chỉ tiêu này tiếp tục tăng 12,68% so với năm 2020, đạt 1.927,95 triệu USD.

- *Về thu nộp ngân sách:* Nộp ngân sách nhà nước các năm của KCN Khai Quang lần lượt là: Năm 2019: 1.333,91 tỷ đồng; Năm 2020: 1.331,44 tỷ đồng; Năm 2021: 1.330,17 tỷ đồng. Điều này cho thấy, bên cạnh mục tiêu phát triển hoạt động sản xuất, kinh doanh, tăng doanh thu, tiết kiệm chi phí để tăng lợi nhuận, thì KCN Khai Quang vẫn chấp hành nghiêm trách nhiệm, nghĩa vụ đối với Nhà nước thông qua việc nộp ngân sách số tiền hơn 1.300 tỷ đồng mỗi năm.

- *Về giải quyết việc làm:* KCN Khai Quang đã phối hợp cùng Ban Quản lý các KCN Vinh Phúc tổ chức tọa đàm, hội thảo với các trường, trung tâm đào tạo nghề trong Tỉnh để hỗ trợ doanh nghiệp trong công tác tuyên truyền và tuyển dụng lao động. Đến nay, KCN Khai Quang đã thu hút và giải quyết lượng lớn việc làm cho người lao động. Cụ thể là: Năm 2020, tổng số lao động của KCN Khai Quang là 42.383 người, tăng 2,99% so với năm 2019 (trong đó, lao động Vĩnh Phúc là 35.803 người); Năm 2021, chỉ tiêu này là 41.228 người, giảm 1.155 người, tương ứng 2,73% so với năm 2020 (trong đó, lao động Vĩnh Phúc là 30.966 người). Nguyên nhân của sự sụt giảm này là do diễn biến phức tạp của dịch bệnh Covid-19, lao động trở về địa phương nơi cư trú và không quay trở lại làm việc [4, 5].

Điều đáng lưu ý, công nhân làm việc trong KCN Khai Quang phần lớn là lao động phổ thông, chưa qua đào tạo nghề hoặc chỉ đào tạo nghề ngắn hạn dẫn đến

trình độ tay nghề kỹ thuật của họ không đáp ứng được yêu cầu của doanh nghiệp. Do đó, các doanh nghiệp phải đối mặt với tình trạng thừa nhân lực phổ thông, nhưng lại thiếu nhân lực có trình độ tay nghề cao, đặc biệt là thiếu nguồn nhân lực chất lượng cao cho các ngành công nghệ cao. Bên cạnh đó, KCN sử dụng một khối lượng khá lớn người nước ngoài do có các dự án FDI, gây khó khăn trong theo dõi về an ninh và quản lý.

Tình hình bảo đảm an ninh trật tự trong phát triển kinh tế

- *Tình hình chấp hành các quy định của pháp luật kinh tế:* Năm 2019, đã phát hiện, bắt giữ 3 vụ gian lận thương mại mua bán hàng hóa không có hóa đơn, chứng từ tại các doanh nghiệp của KCN là: Công ty TNHH BH Flex Vina, Công ty TNHH Jahwa Vina. Năm 2020, phát hiện, trực tiếp điều tra xác minh 14 vụ, việc vi phạm trong các cơ quan, doanh nghiệp, đã báo cáo đề xuất Ban Giám đốc Công an Tỉnh chuyển các cơ quan điều tra tiếp tục điều tra, cơ quan khác xử lý vi phạm hành chính theo thẩm quyền. Năm 2021, phát hiện 5 vụ vi phạm pháp luật về thuế, gian lận thương mại liên quan đến các cá nhân, tổ chức (doanh nghiệp) [4].

- *Tình hình chấp hành các quy định của pháp luật bảo vệ môi trường:* Quá trình đầu tư, xây dựng và đi vào vận hành sản xuất của Tổ hợp Công nghệ cao KCN Khai Quang, các nhà thầu thi công, xây lắp, các công ty vốn FDI (Hàn Quốc, Nhật Bản), cơ bản chấp hành đúng quy định của pháp luật Việt Nam về công tác bảo vệ môi trường, chấp hành tốt các quy định theo báo cáo đánh giá tác động môi trường, Đề án cam kết bảo vệ môi trường đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt. Tuy nhiên, trong công tác xử lý chất thải, gồm cả chất thải sinh hoạt, chất thải công nghiệp, chất thải nguy hại (thể lỏng và thể rắn), công ty S&N VINA không trực tiếp xử lý mà hợp đồng với các doanh nghiệp thu gom, xử lý chất thải khác của Việt Nam. Các đơn vị hợp đồng với S&N VINA, trong quá trình xử lý chất thải đã gây ô nhiễm môi trường và bị nhân dân xã Hương Sơn, huyện Bình Xuyên (xung quanh cạnh khu xử lý chất thải) đã giữ xe, ngăn cấm đường xe vận chuyển vào khu xử lý, gây ra một tình huống về an ninh, trật tự, buộc lực lượng chức năng phải giải quyết. Có đơn vị do muốn tối đa hóa lợi nhuận, nên sau khi thu gom chất thải từ S&N VINA đã vận chuyển ra

KCN Khai Quang - Vinh Phúc

và xả thẳng ra môi trường, gây ô nhiễm môi trường. Công an môi trường phối hợp với các cơ quan, đơn vị chức năng đã phát hiện, bắt giữ 1 vụ, lập hồ sơ xử phạt 250 triệu đồng. Đặc biệt, trong KCN Khai Quang từng xảy ra vụ việc: S&N VINA đã làm rò rỉ khí độc hại (metan) làm cho 19 công nhân bị ngộ độc khí thở, phải đưa đi điều trị, trong đó có 15 công nhân người Việt Nam và 4 công nhân quốc tịch Hàn Quốc [3]. Các vụ việc vi phạm pháp luật về bảo vệ môi trường trên, tuy chưa ảnh hưởng xấu đến tình trạng sức khỏe của công nhân (sau điều trị) hoặc chưa thấy ngay hậu quả đến sức khỏe của nhân dân khu vực xả thải các chất thải, nhưng đã cho thấy sự tiềm ẩn phức tạp đối với công tác đảm bảo an ninh, trật tự tại KCN Khai Quang (đình công, lãn công thậm chí biểu tình trái phép vì lý do môi trường); tiềm ẩn việc ảnh hưởng tới sức khỏe, sản xuất của nhân dân khu vực các đối tượng xả thải trái phép.

Hạn chế và nguyên nhân

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc phát triển kinh tế gắn với an ninh trật tự tại KCN Khai Quang đang gặp phải không ít khó khăn, nhất là về vấn đề giải phóng mặt bằng, mở rộng KCN theo quy hoạch đã được phê duyệt. Sau 5 lần điều chỉnh, KCN Khai Quang có tổng diện tích là 216,24 ha. Đến nay, tổng diện tích đã bồi thường, giải phóng mặt bằng hơn 212 ha, còn lại hơn 4 ha ở các vị trí theo quy hoạch điều chỉnh lần 5 (tháng 2/2015) vẫn chưa tiến hành bồi thường, giải phóng mặt bằng. Bởi lẽ, khu đất này nằm trên địa bàn của cả huyện Bình Xuyên và TP. Vĩnh Yên, nên chủ đầu tư phải làm việc với 2 ban giải phóng mặt bằng làm kéo dài thời gian, tăng chi phí. Trong khi đó, nhận thức của một bộ phận người dân về việc đầu tư phát triển KCN, dẫn đến quá trình thỏa thuận mức giá để tiến hành bồi thường, giải phóng mặt bằng, người dân thiếu hợp tác đã làm ảnh hưởng đến tiến độ [6].

Mặt khác, việc điều chỉnh quy hoạch KCN nhiều lần gây khó khăn trong việc kết nối, thiết kế, xây dựng hạ tầng kỹ thuật trong và ngoài Khu; bãi rác tạm số 1 của TP. Vĩnh Yên nằm ở phần đất phía Nam của Khu, có diện tích 2,2 ha, không đúng theo quy hoạch tồn tại từ cuối năm 2009, đến nay, vẫn chưa di dời làm ảnh hưởng đến việc thu hút đầu tư của KCN [5].

Việc điều chỉnh quy hoạch thu hồi diện tích cây xanh của KCN để cấp đất cho Công ty cổ phần và Dịch vụ đô thị Vĩnh Yên làm bãi rác tạm số 2 có diện tích 1,29 ha không đảm bảo khoảng cách đến Khu, tiềm ẩn nguy cơ gây ô nhiễm môi trường, cũng như ảnh hưởng đến hoạt động của cả Khu [5].

Công tác quản lý môi trường trong KCN Khai Quang còn nhiều bất cập; việc tuyển dụng lao động cho Khu còn nhiều khó khăn; nhà ở cho công nhân và các dịch vụ hạ tầng xã hội chưa đáp ứng... Đây là những khó khăn, vướng mắc trong việc phát triển KCN Khai Quang hiện nay.

Sự phối hợp giữa các lực lượng chức năng có liên quan có nơi, có lúc chưa được đồng bộ, thống nhất dẫn đến việc nắm tình hình về an ninh trật tự tại các địa bàn chưa đầy đủ, có lúc chưa nắm kịp thời, nên công tác phối hợp quản lý doanh nghiệp hiệu quả chưa cao.

KHUYẾN NGHỊ MỘT SỐ GIẢI PHÁP

Trên cơ sở phân tích thực trạng, tác giả đề xuất giải pháp nhằm phát triển kinh tế gắn với an ninh trật tự tại KCN Khai Quang, TP. Vĩnh Yên như sau:

Về xúc tiến đầu tư và thu hút đầu tư vào KCN Khai Quang

KCN Khai Quang cần chủ động chuẩn bị tốt các điều kiện để thực hiện công tác xúc tiến đầu tư, triển khai các giải pháp cải thiện môi trường kinh doanh, thu hút đầu tư trong và ngoài nước, nhất là đón đầu thời cơ mới mở ra sau đại dịch; tập trung thu hút các dự án có công nghệ tiên tiến, công nghệ mới, công nghệ cao, công nghệ sạch, quản trị hiện đại, có giá trị gia tăng cao; kịp thời đáp ứng đòi hỏi của nhà đầu tư về những thông tin cần thiết để họ quyết định thực hiện dự án tại KCN Khai Quang.

Bên cạnh đó, KCN Khai Quang chú trọng các hoạt động xúc tiến đầu tư tại chỗ đối với các dự án đã đầu tư hiệu

quả tại các KCN trên địa bàn Tỉnh, thúc đẩy dòng vốn tái đầu tư của các dự án đi vào hoạt động sản xuất, kinh doanh làm tăng quy mô và giá trị vốn đầu tư, thúc đẩy quá trình hội nhập kinh tế quốc tế, chuyển giao công nghệ tạo đà cho phát triển kinh tế bền vững và cân bằng giữa dòng vốn FDI và DDI. Từng bước chuyển dịch cơ cấu thu hút đầu tư theo hướng vừa đảm bảo định hướng thu hút đầu tư vừa sử dụng hợp lý nguồn lao động của Tỉnh, của từng địa bàn. Gắn công tác thu hút đầu tư với phát triển nguồn nhân lực nhằm đảm bảo cung cấp đầy đủ về số lượng, cũng như chất lượng nguồn nhân lực cho sự phát triển ngày càng cao của các doanh nghiệp.

Đặc biệt, KCN Khai Quang cần kiên quyết từ chối tiếp nhận, cấp phép cho những dự án công nghệ lạc hậu, có nguy cơ ô nhiễm môi trường cao và thâm dụng lao động.

VỀ QUẢN LÝ CÁC DỰ ÁN SAU CẤP GIẤY CHỨNG NHẬN ĐẦU TƯ

- Tăng cường quản lý nhà nước về đầu tư, giám sát chặt chẽ, thanh tra, kiểm tra hoạt động của các dự án sau cấp phép; tổng hợp, rà soát, phân loại để theo dõi, kiên quyết thu hồi các dự án không có khả năng triển khai để giao cho các dự án khác. Phối hợp với Cục Thuế tỉnh Vĩnh Phúc kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xử lý nghiêm tình trạng chuyển giá, trốn thuế của các doanh nghiệp đầu tư nước ngoài.

- Đôn đốc các dự án đầu tư khẩn trương triển khai và giải ngân theo đúng tiến độ; Theo dõi tình hình sản xuất, kinh doanh, nắm bắt những khó khăn, vướng mắc, biến động của doanh nghiệp do ảnh hưởng của dịch Covid-19; tiếp tục giải quyết các kiến nghị của doanh nghiệp, thực hiện các giải pháp hỗ trợ, tháo gỡ

các khó khăn, vướng mắc nhằm nâng cao năng lực hoạt động và khả năng cạnh tranh cho doanh nghiệp, mở rộng thị trường để đẩy mạnh hoạt động sản xuất, nhất là đối với các doanh nghiệp sản xuất các sản phẩm chủ lực, có giá trị và đóng góp lớn cho ngân sách. Đối với những khó khăn vướng mắc, những kiến nghị vượt thẩm quyền giải quyết, tổng hợp, đề xuất cấp có thẩm quyền chỉ đạo, hướng dẫn giải quyết cho doanh nghiệp.

- Tiếp tục đẩy mạnh công tác hướng dẫn, giám sát các doanh nghiệp xây dựng mối quan hệ lao động hài hòa, ổn định và tiến bộ trong doanh nghiệp; tăng cường công tác tuyên truyền, hướng dẫn các doanh nghiệp thực hiện các chính sách, văn bản, pháp luật; thường xuyên đổi mới cách thức quản lý lao động để đạt hiệu quả tốt nhất, tạo mọi điều kiện cho doanh nghiệp an tâm sản xuất, kinh doanh.

- Xây dựng hệ thống thông tin, cơ sở dữ liệu về môi trường tại KCN Khai Quang; phối hợp với sở Tài nguyên và Môi trường, các đơn vị có liên quan giám sát quản lý hoạt động xả thải, đặc biệt đối với hoạt động xả thải liên quan đến hóa chất tại các doanh nghiệp trong KCN Khai Quang, nhằm đảm bảo phòng ngừa và kiểm soát các nguồn gây ô nhiễm môi trường.

VỀ XÂY DỰNG VÀ TĂNG CƯỜNG CƠ CHẾ PHỐI HỢP ĐẢM BẢO PHÁT TRIỂN KINH TẾ GẮN VỚI AN NINH TRẬT TỰ TẠI KCN KHAI QUANG

Đồn Công an Khai Quang có trách nhiệm tổ chức thực hiện đầy đủ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định của pháp luật, đồng thời chủ trì xây dựng và tổ chức ký cam kết thực hiện quy chế phối hợp, phân công nhiệm vụ giữa các lực lượng trong việc đảm bảo an ninh, trật tự tại KCN Khai Quang, cụ thể là giữa Đồn Công an Khai Quang với Phòng an ninh S&N VINA; và Ban Quản lý KCN Khai Quang; với Công ty dịch vụ bảo vệ Hòa Bình; các công ty dịch vụ bảo vệ khác làm nhiệm vụ trong KCN Khai Quang; với Ban Quản lý KCN Bá Thiện (là KCN giáp ranh); với Công an các phường Liên Bảo, Khai Quang. Tổ chức giao ban định kỳ, hội ý đột xuất nhằm phối kết hợp, hiệp đồng chặt chẽ giữa các lực lượng, tăng cường cơ chế phối hợp trong việc đảm bảo an ninh, trật tự trong KCN Khai Quang. □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. UBND tỉnh Vĩnh Phúc (2014). *Quyết định số 1533/QĐ-UBND, ngày 15/7/2014 ban hành quy chế phối hợp giữa Ban quản lý các KCN và các cơ quan, doanh nghiệp trong công tác đảm bảo an ninh, trật tự các KCN trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc*
2. UBND tỉnh Vĩnh Phúc (2018). *Kế hoạch số 104/KH-UBND, ngày 31/10/2018 về thực hiện chỉ thị 03/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về đảm bảo an ninh trật tự trong các khu, cụm công nghiệp, doanh nghiệp FDI*
3. Công an tỉnh Vĩnh Phúc (2019-2021). *Kế hoạch, phương án đảm bảo an ninh trật tự tại các KCN; Báo cáo tổng kết về công tác an ninh quốc phòng*
4. Ban Quản lý các KCN tỉnh Vĩnh Phúc (2019-2021). *Báo cáo tình hình hoạt động các năm, từ năm 2019 đến 2021*
5. Ban Quản lý KCN Khai Quang (2019-2021). *Báo cáo tình hình thực hiện nhiệm vụ năm 2019, 2020, 2021*